

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

Sendes pr. epost

Oslo, 04.09.2017
Vår ref: Jon Fors-Skjæveland/ 17-21954

Deres ref:
17/2834

Høringssvar - Om forslag til forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv.

1. Innledning

Det vises til departementets høringsbrev 27. juni 2017.

Hovedorganisasjonen Virke representerer ca 20 000 virksomheter med over 225 000 ansatte i bredden av næringslivet, herunder dagligvare, kiosk, bensinstasjoner, restauranter mv. Samlet utgjør dette et betydelig antall virksomheter som alle vil kunne omfattes av regler om registrering og tilsyn med salg av tobakksvarer.

Virke leverte innspill til høringen om endringer i tobakkskadeloven 28.9.2016 (deres ref 16/4537) og det vises til denne for utdyping av visse punkter.

Når Stortinget har vedtatt at det skal opprettes en tilsynsordning støtter Virke i hovedsak forslagene til forskriftsregler. Reglene om et register og tilsyn med salg av tobakksvarer vil bidra til å sikre at reglene overholdes og at useriøse aktører fjernes. Utover dette kan Virkes hovedpunkter sammenfattes slik:

- Kun nødvendige opplysninger bør registreres
- Reaksjoner på brudd på reglene må være forholdsmessige. Et salgsforbud bør forbeholdes alvorlige og/eller gjentatte brudd
- Utsalgsstedenes kostnader ved registrering og tilsyn må holdes nede

2. Innspill til punkter i høringen

Til punkt 3.1.1 om hvilke opplysninger som skal registreres av detaljister

Registrering av opplysninger og oppdatering av disse innebærer arbeid for virksomhetene.

Opplysningene som skal registreres bør derfor begrenses til opplysninger som er

Hovedorganisasjonen Virke

Besøksadresse:
Henrik Ibsens gate 90
NO 0255 Oslo

Postadresse:
P.O. Box 2900 Solli
NO-0230 Oslo
Tel +47 22 54 17 00
Fax +47 22 56 17 00

E-post
info@virke.no

Bankgiro
6030.05.18543
Org nr.
970 134 646 MVA

nødvendige for at myndighetene skal kunne utøve sine kontrolloppgaver. Dette innebærer at allerede registrerte opplysninger, f. eks næringskode i Brønnøysundregistrene bør kunne benyttes/være tilgjengelige ved registreringen. Etter registrering bør registeret automatisk kunne hente ut og oppdatere opplysninger som er registrert i andre registre, f. eks i Enhetsregisteret.

Virke støtter forslaget om å registrere en kontaktperson som tilsynsmyndighetene kan kontakte ved behov. Utsalgssteder er organisert på mange ulike måter og virksomhetene bør selv kunne bestemme hvem som skal håndtere denne dialogen på vegne av virksomheten. Det bør fremkomme av reglene at tilsynsmyndigheten ved kontroll alltid skal kontakte utsalgsstedets oppgitte kontaktperson.

Virke kan ikke se at det skal være nødvendig å registrere opplysninger om størrelsen på salgsstedet og åpningstider i et slikt register

Til punkt 3.2 om internkontroll

Virke ser at det ved de nye reglene er nødvendig å innføre bestemmelser om internkontroll ved salg av tobakksvarer. Virke støtter departementets syn om at forskriftsbestemmelsene om internkontroll bør utformes etter modell av alkohol- og næringsmiddellovgivningen. For de fleste utsalgssteder av tobakk vil disse reglene være kjente, slik at endringene for utsalgsstedene ikke gjøres større enn nødvendig

Til punkt 3.3 om tilsyn

Tilsvarende som for internkontroll vil det etter Virkes syn være en fordel at tilsyn med salg av tobakksvarer legges nært opp til alkoholforskriftens bestemmelser om kontroll. Dette er systemer og rutiner som mange av salgsstedene vil være kjente med. Dette vil også gjøre det mulig i større grad å samkjøre kontroller for salg av tobakk og salg/skjenking av alkohol.

Kontradiksjon er et viktig hensyn som må fremkomme av reglene – utsalgsstedet må alltid få mulighet til å kommentere kontrollørens rapport. Det er dermed viktig at man sikrer at rapporten kommer frem til riktig person. Rapporten må derfor alltid sendes både til salgsstedet og til den oppgitte epost adressen som er oppgitt under kontaktopplysninger.

Til punkt 3.5 om salgsforbud

Virke vil understreke viktigheten av at reaksjonene på brudd er adekvate og forholdsmessige. Salgsforbud bør dermed forbeholdes alvorlige og/eller gjentatte brudd. Mindre eller «ordinære» brudd kan ikke straffes med salgsforbud.

For å skape forutberegnelighet kan man skissere standardiserte perioder salgsforbud for enkelte grupper av brudd. Det må her fremkomme at salgsforbud er forbeholdt de alvorlige og/eller gjentatte bruddene. Eksempelet i høringsnotatet om at brudd på internkontrollregler kan føre til to ukers salgsforbud vil etter Virkes syn være for strengt. En slik konsekvens kan

først bli aktuelt ved gjentatte brudd på internkontrollreglene og/eller tilfeller der internkontrollen er totalt fraværende.

Ved at hver sak må vurderes konkret støtter Virke departementets forslag om at den beste løsningen ved regulering vil være kun å ta inn generelle momenter som kan tillegges vekt ved reaksjonsfastsettelsen.

Til punkt 3.6 om avgifter/gebyr

Virke har forståelse for at et register og kontroll med salg vil medføre kostnader og at det er behov for et tilsynsgebyr el. Virke mener at det beløp som foreslås i høringen er for høyt. Ved utmålingen av et gebyr må det etter Virkes syn i større grad tas hensyn til de stordriftsfordeler som kontrollmyndigheten får ved at salg av alkohol og salg av tobakk i stor grad kan utføres i felles kontroller.

Tilsynsgebyret vil innebære en ytterligere avgift for de seriøse aktørene og vil i stor grad bli belastet sluttledet (forbrukerne) ved at produktene blir dyrere. Dette vil bidra til enda større prisforskjell mellom lovlige og ulovlige varer og gjøre det enda mer attraktivt for useriøse aktører med økt ulovlig innførsel og omsetning som resultat. For å hindre at forskjellene mellom seriøse og useriøse aktører blir større enn nødvendig bør gebyret holdes lavt.

Virke støtter forslaget om en redusert tilsynsavgift for midlertidige salgssteder.

Vennlig hilsen

Hovedorganisasjonen Virke

Torstein Schroeder
Direktør Virke KBS

for Ingvill Størksen
Direktør Virke dagligvare